

פעולת צדיק

על שם מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

בית הוראה • בית מדרש וכולל אברכים • בית כנסת • כנסים עצרות ושיעורים • ארגון בני הישיבות • מכון להוצאת ספרים
רח' קושניר 5 בני ברק • טלפון רב-קווי: 1599-500-404 • דוא"ל: ptz@netvision.net.il

מפעולות צדיק

שיעור קבוע מאת מו"ר במוצ"ש

סדרת שיעורים בהלכות טהרה נמסרו בימי השובבי"ם ת"ת ע"י מו"ר בבית המדרש פעולת צדיק במוצאי שבתות, המקום התמלא מפה לפה, אברכים שמעו חידושים נפלאים מתוך שקלא וטריא.

השיעור ממשיך בעזרת ה' בכל מוצאי שבת בענייני הלכה כלליים, וכעת הלכות פסח, ברוכים הבאים!

❖ בשורה משמחת

בקרוב! יתקיים בעזה"ת כנס למדריכי חתנים ומדריכות כלות. הרישום מראש חובה. לקבלת טופס הרשמה, נא להתקשר לטל: 02-6420535.

❖ מענה לשואלים בענייני חושן משפט

חדש! ניתן לפנות בנושאים בענייני חושן משפט ואבן העזר להרה"ג רון אל אהרון שליט"א בטל' הנייד: 0504146956 בין השעות 9:00-10:00 בערב.

❖ 1599-500-404 מפנה לטובה!

רבים פונים מידי יום ביומו בשאלות הלכה למעשה למו"ר, צוות רבני בית ההוראה הוסמכו ע"י מו"ר לענות לציבור השואלים בזמנים שונים במשך היום והלילה על מנת לתת מענה מידי לציבור הרחב.

כאן המקום להודיע לתושבי מודיעין עילית והסביבה שניתן להפנות שאלות בהלכה גם להרה"ג אורן צדוק שליט"א בשעות הערב בטל' 08-9743074

ובשאר שעות היום בנייד 052-7613074.

כמו כן נוספו הרה"ג יואל סיאני שליט"א מירושלים והרה"ג אבישי צדוק שליט"א מבני ברק, לבית הוראה במספר הנ"ל.

❖ חלוקת חינם של קלטות

ארגון פעולת צדיק יוצא במבצע חלוקה חינם של מבחר קלטות מסדרת "ויאמר יצחק" ובהם שיעורים ודרשות נפלאים שרובם לא כתובים בספרי מו"ר, החלוקה מתבצעת במשרד הארגון רחוב קושניר 5 בני ברק בשעות א-ה בין 10 בבוקר עד 1 בצהריים. כל הקודם זוכה!!

עריבות התורה

בכל יום ויום, עת נייעור האדם מתרדמת הלילה אחר אמירת מודה אני ... נטילת הידיים וברכות השחר, מברך האיש היהודי את ברכות התורה הקדושה, הטענות זהירות מופלגת בברכתו בכוונה יתירה, כמבואר בגמ' נדרים פא. ובר"ן שם בשם רבינו יונה.

וכיון שדורשות הברכות כוונה ושימת לב יתירה, יש לבאר מהו המכאון בנוסח הברכה השנייה משלושת הברכות, באמרנו בה "הערב נא ה' אלוהינו את דברי תורתך **בפינו**". למה רק בפינו בלבד אנו מבקשים מה' יתברך שיהיה לנו עריבות, נבקש שבכל גופינו, ברמ"ח אברינו ובשס"ה גידנו, תהא נמסכת מתיקותה ועריבותה של התורה הקדושה.

ובישוב קושיא זו עמד גאון עוזינו ותפארתינו מהרי"ץ זצוק"ל בפי' עץ חיים (שם) על נוסח ברכה זו, וז"ל: "כלומר, שיערבו עלינו דברי תורה לעסוק בהם מאהבה, ויהיו מתוקים בפינו לדקדק בה היטב". ובביאור עומק כוונת דבריו נראה לומר בס"ד, שכידוע ב' בחינות יש בהגיגה של התורה ודקדוקה, יש המעיינים בתורה וכל כולם ריכוז והתעמקות, אולם לא מוציאים הדברים בפיהם, אלא הכל במחשבה ובלב. ויש שבנוסף להתעמקות בה גם מוציאים בפיהם העולה כעת בעיונם, ומחתיכים הדברים הדק היטב בשפתותיהם. ואלו האחרונים מעלתם רבה מעל הראשונים בהיותם אווזים בקנין השלישי ממ"ח קנינים שהתורה נקנית בהם – **בעריכת שפתיים** (אבות פ"ו, מ"ג) וביאר מהרי"ץ (שם) קנין זה "בעריכת שפתיים שאינו מגמגם בדברי תורה, אלא חותכו בלשון ומוציאו בפה, שאין דברי תורה מתקיימים אלא בהוצאת הפה, כדכתיב כי חיים הם למוציאיהם אל תקרי מוציאיהם אלא למוציאיהם בפה" (עירובין נ"ד, ע"א). ומבואר שע"י שמוציאים הדברים בפה בעת תלמודם, דברי תורה מתקיימים להם, ובכך פועלים קנין מושלם בתורה.

ומכיון שהקושי רב בהוצאת הדברים בפה, בהיות האדם מעיקר טבעו נוטה אל מיעוט הטורח והקלת העול, על כן אנו מבקשים ומחלים פני אל, שיתן עריבות באחד ומיוחד מאברי גופינו - הוא הפה, שרק בו ניתן לפעול קנין זה בתורה, כדי שיקל עלינו הגיונה של תורה בשינון הדברים, ובהטעמת המילים. **זהו** הנראה בכוונתו של מהרי"ץ זצוק"ל, שכלל כל דבריו במילים ספורות ומדודות "...ויהיו מתוקים בפינו, לדקדק בה היטב" - שע"י שתערב לנו מתיקות התורה בפינו, נהיה מדקדקים בה היטב בחיתוך שפתיים ופועלים בכך קנין מושלם בתורה הקדושה.

מאת הרה"ג אורן צדוק שליט"א – מו"צ בבית הוראה פעולת צדיק

חדש! יצא לאור ספר שנת השבע

האם פרי "בננות" נכלל באיסור ספיחין? חשוד על השביעית, האם מותר להבליע לו דמי אתרוג בלולב? מהו נוסח שטר פרוזובול למנהג ק"ק תימן? כל אלה ועוד ועוד תמצא בספר שנת השבע הכולל הלכות שמיטה כללית, פרטותיה ודקדוקיה, דיני שמיטת **רקיעות** והלכות **שמיטה כספים** ופרוזובול, ביאורי כמה עניינים, חידושים שו"ת והערות מאת הגאון רבי **יצחק רצאבי** שליט"א והלכות שמיטה בעריכת רבני בית ההוראה **פעולת צדיק**. המחיר 22 ₪ להשיג במשרד המכון.

הקבלת פני רבו ברגל

יתקיים אי"ה ביום שני ט"ז ניסן ה'תשס"ח, א' דחווה"מ פסח באולמי "עדן" – מרכז "שובו אלי" רחוב יקינטון 1 יקנעם.

המעמד יפתח בתפילת מנחה כ- 20 דקות לפני השקיעה, במעמד מרנן ורבנן:

מו"ר הגאון רבי **יצחק רצאבי** שליט"א, הרה"ג **מיכאל ועקנין** שליט"א, הרה"ג **מנשה טיירי**

שליט"א, הרה"ג **עמנואל בשארי** שליט"א, הרה"ג **משה רצאבי** שליט"א,

ובהשתתפות ר' דניאל סרי הי"ו – סגן ראש עיריית יקנעם

עזרת נשים פתוחה מכירת ספרי המכון בהנחה ברוכים הבאים

בקרו ביופיע אי"ה ספר "נפלאות מתורתך"

עומד על מכבש הדפוס, ניתן לקחת חלק בהדפסת הספר לע"נ ורפואה וכו' פרטים נוספים אצל ניר טיירי 052-7635645 או אצל הרב המחבר 03-6741445

המעוניינים לתרום להוצאת העלון לע"נ או להצלחה וכו', יפנו לטלפון: 02-6420535

נא לשמור על קדושת הגליון, ולהקפיד לחלקו לאחר התפילה

אם יברך הטוב והמטיב כשילדה אשתו זכר

לקי"י, כ"ח מרחשון ה'תשס"ו, ב'שי"ז.

א. **אודות** מי שילדה אשתו זכר, דגרסינן בברייתא שהובאה בגמרא ברכות דף נט: ובטור ושלחן ערוך אורח-חיים סימן רכ"ג סעיף א' שצריך לברך הטוב והמטיב, העליתי בס"ד בשלחן ערוך המקוצר סימן מ"ה סעיף ו' ובהערה י"ג שם שמכל מקום המנהג בקהילותינו אינו כן, ושיש סמך לכך מהרמב"ם פרק י' מברכות והתכאליל שלא הזכירו ברכה זו:

למכירה
ספר תורה תימני
קלף שליל משובח
לפרטים נוספים
חייג: 03-6771827
מ-10:00 – 13:00 בבוקר

ונתעוררתי עתה שלכאורה יש להקשות דעל כל פנים לא גרע מכל שמועות טובות שהדין מוסכם לכולי עלמא שצריך לברך הטוב והמטיב. ואין לומר שזה דוקא בשמועה שנתבשר בה פתאום, מה שאין כן בלידה שהוא יודע מעיקרא שצריכה אשתו ללדת [ואעפ"י שהוא מסופק אם תלד זכר או נקיבה ועתה נתברר, מכל מקום אף מעיקרא ידע שיתכן להיות כן, ואינו מופתע. ואעפ"י שבלידה יש סכנה, הן ליולדת הן לעובר, מכל מקום הרוב יולדות לחיים ולשלום], אף שהוא בעיר אחרת, קל וחומר כשהוא נמצא עמה באותו מקום, כנזכר בפוסקים דכל שכן כשהוא בעצמו ראה את הדבר שמברך הטוב והמטיב וכמובא בשלחן ערוך המקוצר שם סעיף א'. וכן מתבאר מהרמב"ם עצמו שם טובה, או ששמע שמועה טובה, מברך הטוב והמטיב, ע"כ:

אכן מהגמרא ומהפוסקים מוכח שהם שני דינים שונים, דאי לא תימא הכי למה הוצרך תנא דברייתא לומר שאם ילדה אשתו זכר יברך הטוב והמטיב. ואין במשמע שלא באה הברייתא אלא ליתן דוגמא לשמועות טובות שזכרו כבר במשנה (שם דף נד). שמברך עליהן הטוב והמטיב, ועוד שיכולה היתה הברייתא לפרט דוגמאות רבות כיוצא בזה. והכי נמי מוכח בהדיא מהטור והשלחן ערוך שכתבו הלכה נפרדת ללידת זכר כנזכר לעיל, אף שכבר העלו שעל שמועות טובות מברך הטוב והמטיב לעיל מינה בסימן רכ"ב סעיף א':

המרכז לספרי קודש

ש"ס, שולחן ערוך, ארבעה טורים, הרמב"ם, וכו'.
כמו כן יש מבחר גדול של ספרי תימן מראשוני ואחרוני חכמי תימן ניתן להשיג דרכנו ספרים מההוצאות: "פעולת צדיק", "תורת אבות", "חסיד", "קרואני" וכו'.
הפצה ראשית של שו"ע "שתילי זתים" חלק א' נקי מטעיות ומוגה היטב, באותיות מאירות עינים.
כמו כן יש מבחר גדול של טליתות עם שזירה תימנית (מסביב לטלית)

ונראה מזה לעני"ד דאתו לאשמועינן שאף באופן שאינו שמח בלידת הזכר מאיזו סיבה כגון שיש לו כבר בנים רבים, וקל וחומר אם מצפה לבת כדי שיקיים מצות פריה ורביה (ועיין עוד משנה ברורה סימן רכ"ג סק"ב וסק"ג, וביאור הלכה שם ד"ה זכר) או שיש בולד איזה מוס רח"ל, שמדין שמועות טובות לא היה צריך לברך, מכל מקום קבעו חז"ל שיברך, לפי שסוף סוף יש צד טובה ושמחה בדבר. והרמב"ם דלא סבירא ליה הכי, אין הכי נמי מודה דבעלמא בלידת זכר צריך לברך, לפי שבדרך כלל יש שמחה, אך לא באופן שאינו שמח, על כן לא העלה דין זה, כי אין כאן תוספת דין מיוחד:

שירות אדיב
מחירים נוחים
אפשרות למשלוחים
פינת הספר
מאה שערים 21 ירושלים טל': 02-5370566
שעות פתיחה: 17.30 – 20.30
14.30 12.00

ונמצא כי מה שהעולם אינם מברכים הטוב והמטיב אף כשהם שמחים ביותר בלידת זכר, צריך לומר כי הוא לשיטתם שגם על שאר שמועות טובות כגון שמצאו מציאה או השיבו להם גזילה אינם מברכים. וכבר האריכו האחרונים בזה וכיוצא בזה, והעלינו מסקנתם בשלחן ערוך המקוצר שם סימן מ"ו סעיף י"ד שאעפ"י צריך לברך, כי מה שלא נהגו לברך אינו אלא מפני שבשעת מעשה שנודמן להם הדבר, מסתפקים מפרטי הדין יעו"ש. ומכל מקום כיון שלידה היא מילתא דשכיחא ואעפ"י לא נשמע לברך הטוב והמטיב כלל ועיקר, יש לצמצם העניין לכל הפחות כדעת רבינו הרמב"ם. [ויש מי שכתב שקיבל(נו) מרבתי(נו) חכמי תימן נ"ע דשהחיינו דשעת מילה עולה במקום הטוב והמטיב. ולכן בנוולד מהול דליכא שהחיינו מנהגי(נו) שאבי הבן מברך הטוב והמטיב בשעת הטפת דם ברית ע"כ. ודברים אלו וכיוצא בהם, אם אכן נתקבלו ונהגו, עכ"פ אינו אלא מקרוב בקרב בני הכת הקטנה שלהם, כפי שחידשו לעצמם דברים ומנהגים אשר לא נתפשטו בקהילותינו. ועיקר הסברא תמוהה, כי הטוב והמטיב נקבעה על הלידה, מה שאין כן שהחיינו במילה שהיא על המצוה. ואין זה דומה לברכת שהחיינו על הסוכה, שאין מברכים בשעת עשייתה כדינא דגמרא, וסומכים על שהחיינו שבשעת הישיבה בסוכה. דהתם עכ"פ הסוכה היא דבר המשותף בשניהם. [עיין כף החיים סימן רכ"ג סק"ו]. ובפסקי תשובות דף תתפ"ט העלה כי הספרדים נוהגים שלא לברך, וכן חלק מקהילות האשכנזים, וציין לשו"ת דברי יציב אורח חיים חלק א' סימן ח"פ שמיישב בכמה אנפי מדוע לא נהגינן לברך הטוב והמטיב בלידת זכר, ואמ"א:

כמו כן מה שלא נשמע בקהילותינו שהיולדת תברך הטוב והמטיב, אעפ"י שמרן העלה בשלחן ערוך שגם היא צריכה לברך, ומקורו מהגמ"י, ולא מצינו מי שחולק על זה, י"ל כי זה על דרך שגם בשאר ברכות כיוצא בה, לא נהגו הנשים לברך, מתוך שאינן בקיאות בנוסח הואיל ולא היו לומדות, אבל אין הכי נמי אם רצונן לברך שפיר דאמי, כמו שהעליתי בס"ד בשלחן ערוך המקוצר סימן י"א סעיף י"ח שיכולה לברך על רעמים וברקים וכל כיוצא בזה יעו"ש:

ב. ובטעמו של הרמב"ם, שהשיטת הלכה זאת אעפ"י שאין בה שום חולק בגמרא, נדחקו המפרשים, כמו שהערנו כבר בעיני יצחק שם. ועתה ראיתי כתוב שגם בספר בן ידיד למה"ר ידידיה שמואל טאריקה (תוגרמה ה'תקס"ו) עמד בזה, ותירך דכיון שדרך הרמב"ם לקצר, סמך על דין שמועות טובות, שבכלל זה ילדה אשתו זכר וכו' ע"כ, ולפי האמור לעיל גם זה לא מועיל:

ומכל התירוצים שנאמרו בזה, אין יותר טוב מלומר כמו שכתבתי שם בעיני יצחק שכנראה לא היה זה בגירסתו של הרמב"ם בגמרא יעו"ש. וחיוול לזה ממה שגם הרי"ף לא העלה זאת כמ"ש שם, וגבי הרי"ף לא שייך לומר שכללו בדין שמועות טובות, שאין דרכו לקצר ולהשמט ברייתות ומימרות מפורשות ולסמוך על המשנה שהביא וכיו"ב כידוע. וכבר נודע שהרמב"ם נמשך ברוב דבריו אחרי הרי"ף רביה דרביה, וכ"ש שגירסאותיהם דומות. ובספר המזרחי על מסכת ברכות דף ע' העתיק בשתיקה מהגמרא, אמרו לו ילדה אשתך זכר מברך הטוב והמטיב, בלא להעיר שהרמב"ם לא העלה זאת כדרכו בשאר מקומות, ונראה דאשתמיטתיה. וכן למרן הבית יוסף שלא העיר שלהרמב"ם שיטה אחרת בזה, ואשכחן טובא כי האיי גוונא, כגון שהעיר השיירי כנסת הגדולה באורח חיים סימן קכ"ח בהגהת הטור אות ה', ובאר היטב באבן העזר סימן צ"א סק"א, וגם אני בעניי כתבתי בזה בס"ד בטופס כתובות שער שני אות א' ד"ה ודע דף ע"ח. ואין לומר שהבינו כסברת הרב בן ידיד דלעיל, דכל כי האיי גוונא הוה להו לפרושי:

הלכך השמח כשילדה אשתו זכר, ומברך הטוב והמטיב, כדן עושה. [והוא הדין ליולדת עצמה, כדלעיל ד"ה כמו כן]. אך אם אינו שמח, אין לברך בפיו אלא בליבו, אם רצונו לחוש לדעת הפוסקים לברך אף בכי האיי גוונא. דכיון שדעת רבינו הרמב"ם אינה כן, אין להיכנס לספק ברכות. ובפרט שגם מאריה דאתרין מהרי"ף בעץ חיים לא הזכיר כלל ברכה זו, הגם שהוא ראה בודאי דברי כל הפוסקים בזה עד אחרוני האחרונים, וכן הוא המנהג שלא לברך:

וכל שכן בלידת בת, דפשיטא נמי שלא נהגו לברך עליה כלום, ר"ל לאפקי מהמשנה ברורה סימן רכ"ג סק"א שחידש מדנפשיה שצריך לברך שהחיינו כשרואה אותה וכו', ועיין עוד בפסקי תשובות דף תתפ"ט הערה י"ב מה שצייד לפקפק בדבריו. ועל כל פנים אם מברך עליה מתוך הרגשת השמחה, אין שום פקפוק, אדרבה תבוא עליו ברכה:

שבת של תורה והתחזקות בעמנואל

לקורת רוח והתעלות רוחנית, זכו תושבי עמנואל עם הגעתו של מו"ר הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א לשבות בשבת פרשת 'ויגש' תשס"ח יחד עם בנו הרה"ג משה רצאבי שליט"א, ויו"ר מכון 'פעולת צדיק' הרה"ג עמנואל בשארי שליט"א.

בערב שבת התפלל הרב בבית הכנסת 'משכן חיים' בשכונת ברקת, ושם נשא דברי פתיחה. את סעודת השבת קיים הרב ובני משפחתו באולם האירועים בישוב כשאליו הצטרפו מבני הקהילה. לאחר הסעודה התקיים 'עונג שבת' עם שירה תימנית מקורית משיריו של רבינו שלום שבזי זיע"א, בהשתתפות קהל מתושבי עמנואל וכן אורחים שהגיעו מחוץ לעמנואל. ראש כולל 'טללי אורות' בעמנואל הרה"ג יצחק ענקי שליט"א דרש מענייני פרשת השבוע. דברי חיזוק והתעוררות נאמרו מפי הרבנים הרה"ג משה רצאבי שליט"א, והרה"ג עמנואל בשארי שליט"א. לאחר מכן נשא מו"ר שליט"א במשך זמן רב דברים מענייני דיומא, וכן ענה לשאלות הציבור בהלכה. אשרי עין ראתה ואוזן שמעה.

שחרית של שבת התפלל הרב עם הקהל הקדוש בבית הכנסת 'עץ חיים'. בצהרי יום השבת זכו נשות עמנואל לשמוע שיעור מפי הרבנית רצאבי תחי' בבית הכנסת 'חניכי הישיבות'.

לפני תפילת מנחה התקיים שיעור בהלכה מפי מו"ר לכלל תושבי עמנואל בבית הכנסת 'עץ חיים' ולאחר תפילת מנחה התקיימה סעודה שלישית ובמהלכה נשא שיחת נעילה ודברי סיכום וחיזוק הרב יצחק ענקי, כמו כן הודה וברך את אברכי הכולל הרב אבינועם עמרן הי"ו, והרב יאיר סיאני הי"ו, על ארגון שבת חשובה זו, כן הודה לכל העוזרים והמסייעים בארגון השבת.

קיומה של השבת התאפשר הודות לעזרתו ופעילותו של סגן ומ"מ ראש המועצה המקומית ר' ינון חריר הי"ו, אשר דאג להצלחת השבת. במוצאי שבת קודש לאחר ההבדלה התקיים במעמד הקהל שו"ת בהלכה. את הערב הנעימו קבוצת משוררים מבני הקהילה, מי יתן וזנכה לעוד שבתות נפלאות כאלו.

כשרות האורז בפסח כיום – מוטלת בספק!

כיוון שהתקבלו דיווחים שבמזרח הרחוק (ויתכן גם בארצות נוספות) מבצעים הכלאות בין פרוטופלאסטים מתאי צמח אורז ביחד עם פרוטופלאסטים של שעורה שהיא מחמשת מיני דגן, כדי להשביח את האורז ולפתור בכך בעיות תת תזונה בארצות מסוימות. על כן פירסם מו"ר הגר"י רצאבי שליט"א שאי אפשר לאכול את האורז בפסח עד שיתברר הדבר היטב. מכיוון שהגרורים הללו נראים בדיוק כמו אורז רגיל. ובמידה וימצא פתרון לבעיה תבוא על כך הודעה בלייב בטלפון של המכון 1599-500-404 שלוחה מס' 4.

ביאור שליטת מהרי"ץ בלניין פשטא אזות ומלרע

מאת הרה"ג דוד צדוק שליט"א

ידועה שיטת מהרי"ץ בספרו חלק הדקדוק במשפט הפשטא, לעשותה מלרע בכל מקום אשר היא באה לבדה, וכמשפטה בסוף התיבה. וכבר כתבו כן המדקדקים, והדברים עתיקים. אך למען חפץ הדבקים, נבוא הנה בראשי הפרקים.

הנה כתב רד"ק במכלול (פו.) גבי תיבת 'ויתא' (דברים ל"ג, כ"א) וז"ל, ומחלוקת בקריאת המלה הזאת, בן אשר קורא אותה מלעיל בשני פשטין, ובן נפתלי מלרע בפשט אחד, ויש ספרים בפשט אחד ולא מחלפין. עכ"ל. וכן כתב מהרי"ץ בשירי בהגהותיו לתיגאן [הנקרא חלק הדקדוק, אשר מקור דבריו על פי רוב הוא מהרד"ק במכלול], והביאו מהרי"ץ בספרו חלק הדקדוק (שם). לפי זה נראה פשוט שמשפט הפשטא להטעים התיבה במקומה, ולכן אם התיבה בפשטא אחת, היא מלרע. וכשהיא מלעיל, תבוא בתרין פשטין, הראשונה במקום ההטעמה, והשנית בסופה. וכן כתוב במחברת התיגאן (הוצ' חסיד עמי צ"ד), ואם היתה המלה ראויה לשתי נעימות, יהיו שני פשטין מלמעלה, אחד על מקום הנעימה האמתית ואחד בסוף התיבה, כדי להכיר שהוא יתיב לא אזלה וכו'. ע"כ. וכן היא שיטת ר"מ לוונאנו בספרו אור תורה, שכתב כן גבי תיבת 'וינצו' (ויקרא כ"ד, י"ו) בה"ל, וינצו, בפשט אחרון לבד, והוא מלרע. עכ"ל. והביאו מהרי"ץ (שם), וביאר דבריו, שהיא מלרע, מטעם שאין בתיבה זו אלא פשטא אחת.

אמנם כתב אור תורה (בראשית י"ב, ח') גבי תיבת 'מוזבח', דהיא בפשט האחרון לבד, כי לעולם לא יבאו בספרי ספרד שני פשטין רק כשהיה בין זה לזה אות אחת או יותר. משמע מדבריו שבאופן זה אע"פ שיש פשטא אחת בסוף התיבה, עדיין משפטה להיות מלעיל. וכן נראה מדבריו (דברים י"א, י"ט) גבי תיבת 'בביתך', שכתב שם שאין בתי"ו פשט, ובודאי שם קריאת התיבה היא מלעיל. כמו כן (י"ב, י"ח) גבי תיבת 'ובתך', כתב שאין בתי"ו פשט. וכן כתב המנחת שי (שם י"א, י"א) גבי תיבת 'הרעת', דאף שהיא בפשט אחד, מכל מקום המלה מלעיל כמשפטה.

לפי זה יש לעיין לדעת מהרי"ץ בחלק הדקדוק (בראשית י"ב, ח') גבי תיבת 'מוזבח', שהעלה דברי אור תורה שכתב כי לעולם לא יבאו בספרי ספרד שני פשטין רק כשהיה בין זה לזה אות אחת או יותר, וביאר שם שכוונת אור תורה שעל כן משפט הקריאה בתיבה היא מלרע. ואע"פ שלא כתב שם אור תורה שהיא מלרע, מכל מקום נראה שמהרי"ץ התבסס על דבריו בתיבת 'וינצו', ששם פירש שכל פשטא אחת היא מלרע. וביותר קשה בדברי מהרי"ץ על תיבת 'ניחוח' (שמות כ"ט, כ"ה) שכתב שם שהיא בפשטא אחת והיא מלרע, וכשיטת ספרי ספרד והירושלמיים ואור תורה, ודלא כמקצת תיגאן שעשו שם תרין פשטין. והרי לפי שיטת אור תורה משפט התיבה כאן בתרין פשטין, שהרי יש כאן אות בין זה לזה.

ובאמת מספרי התיגאן שעשו כל תיבות 'מוזבח' וכדומה בפשט אחד, ולעומת זאת בתיבת 'ובתך' ודומיהם עשו בתרין פשטין, נראה שלא החזיקו בכלל הזה שכתב האור תורה, שאין כן אלא לשיטת ספרי ספרד. ואדרבה בתיבת 'ניחוח' (שמות שם), עשו פשט אחד, אף שלשיטת האור תורה יש לעשות תרין פשטין, שהרי יש בין זה לזה אות אחת. כמו כן בתיבת 'ירושלים' (ירמיה כ"ו, י"ח), אף שהיא מליאה יו"ד, גם כן עשו אותה בפשט אחד, אף שאין כן שיטת או"ת. נמצא לשיטת התיגאן, שכל מקום שיש פשטא אחת היא מלרע, ואם יש תרין פשטין היא מלעיל. וכמו שכתוב במחברת התיגאן, כנוצר לעיל.

אך אין נראה לומר שלשיטת התיגאן תיבות 'מוזבח' 'ניחוח' ודומיהן הם מלעיל, מחמת הפתח הגנובה שאינה מקבלת טעם. שהרי לשיטת התיגאן אין הפשטא כאותם הטעמים הנמצאים בקצה התיבה ומטעמיים אותה כמשפטה, אלא היא מטעמיה במקומה, ועל כן עשו בה תרין פשטין כשתבוא מלעיל, ככתוב במחברת התיגאן (שם). ואין מקום לטענה שעל ידי כך מתעוותות צחות הנעימה וליפה, שהרי מצאנו בתיגאן שעשו מלרע אף שלא פתח גנובה, וכגון (ויקרא י"ג, כ"ו) תיבת 'ימראה' שבאה בפשטא אחת בשני מקומות, וכי גם שם נאמר כן. אלא הענין הוא, שבסוד הטעמים אין אנו מבינים מדוע תיבה זו או אחרת נקראת כך ולא כך, וכבר ידעת שהמקרא מלא מזה, וכמו שכתב בזה מהרי"ץ דעיקר לסוד נכמס, וד"ל.

ובתחילה סברתי לומר שכן הבין מהרי"ץ בדעת אור תורה, כשחיבר את חלק הדקדוק על התורה, שכפי הנראה עשה זאת בצעירותו (ויש ראיות לזה). אך לאחר מכן כשראה את שיטת התיגאן בזה שלא כשיטת האור תורה, חזר בו מזה. וראה לזה שבחלק הדקדוק על התורה, הרבה להזכיר שכן היא שיטת ספרי ספרד והאור תורה. לעומת זאת בחלק הדקדוק על נביאים וכתובים, לא הזכיר בענין זה כלל את ספרי ספרד, ולא שיטת אור תורה, מלבד תחילת ספר יהושע שהוזכר בו פעם אחת. אלא שמצאתי אח"כ שבשלהשלה מקומות בענין זה (ישעיה נ"ד, ט"ז. ונ"ח, ו'. נחמיה א', ג'), הזכיר שהיא שיטת אור תורה, אמנם לא הזכיר את ספרי ספרד כלל. וצ"ע.

איך שיהיה, ברור הוא הדבר שכן היא שיטת התיגאן בכל תיבה שבאה בפשט אחד, שמשפט קריאתה היא מלרע ולא מלעיל, אלא אם כן באו בה תרין פשטין. ופשוט שכן אף דעת מהרי"ץ ביסוד דבריו כשיטת התיגאן, אלא שסבר הוא שכן היא אף שיטת אור תורה בזה ע"פ ספרי ספרד. אמנם בזה אין נראה כן לשיטת ספרי ספרד והאו"ת וכנ"ל, ואולי זו אף דעת מהרי"ץ באחרונה. זה מה שנראה לעי"ד, לפום ריהטא מהרשום אצלי. ובודאי יש עוד מה להוסיף בזה, וה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר.

למעלה מאלף בחורים כ"י נבחנו במשך השנים על הספר החשוב "שלחן ערוך המקוצר"

ב"ה זכינו ואשרי הנמנים על דבר מצוה. וכעת אנו במחזור כ"א אשר בו נבחנו הבחורים היקרים על הלכות חשובות להלכה ולמעשה.

שלב ב' וג' של המבחנים נשלחו לבחורים וקיבלנו תשובות נפלאות אשר ניכר בהם הכשרונות הברוכים והידיעות הנרחבות בכמות ובאיכות.

שלב ד' יתקיים בעזה"ת באסרו חג יום ראשון כ"ב ניסן התשס"ח בבית המדרש חניכי הישיבות "פעולת צדיק" רח' המכללה 4 ב"ב (פינת בירנבוים 1). המבחן יהיה על ספר "שלחן ערוך המקוצר" חלק ד' סימנים קמ"ו – ק"נ (כולל) [ללא עיני יצחק], ההתכנסות בשעה 5:00 אחר הצהריים. בתכנית: מבחן, תפילת מנחה וערבית, דבר הרבנים, לאחר מכן יוכתרו החתנים ברוב עם, ויחולקו התלושים עבור נבחני שלב ב' ג', כמו"כ יחולקו פרסים לנציגים, וקלטות לכל נבחני שלב א'. כל הפרסים יחולקו אך ורק בכנס בני הישיבות. הזכרים בשלב ג': הבה"ח יאיר חלא – ישיבת ברכת אפרים לצעירים, הבה"ח יעקב בנימין גמליאל – ישיבת ר' חיים עוזר, הבה"ח חגי עמרני - ישיבת משכנות הרועים.

נב לאשר את השתתפותכם במבחן בטל: 03-6748868 ניתן להשאיר הודעה בתא קולי. לפרטים נא לפנות לרב שמכירה יונה שליט"א בפלא: 0504-101283, הורי הבחורים מוזמנים להשתתף בכנס של בנייהם יקיריהם. כיבוד יוגש במקום, גדול יהיה המעמד לכבודה של תורה, לפרטים נוספים נא חייג 1599-500-404 שלוחה מספר 3.

בברכת התורה ולומדיה
צוות הנהלת ארגון בני הישיבות

"פאר הקודש"
אלון נגר
סופר ובודק סת"ם מוסמך
המרכז לתשמישי קדושה ויודאיקה
מכירת בדיקת תיקון ספרי תורה
מגילות תפילין ומזוזות, הגהת מחשב.
ספרי קודש
(הוצאת פעולת צדיק, קראוני, ועוד...)
טליתות כיפות ועוד...
כתובתינו:
השקד 42 תל מונד
טלפון: 09-7964254

מכירת חמץ דרך פקס או דוא"ל

שאלה: שלום וברכה!

מה דעת מו"ר במכירת חמץ בפקס או בדואר אלקטרוני. וברצוני לדעת כיצד נעשה הקנין ביני ובין כבוד הרב (דבר שנעשה באמצעות מטפחת או כיוצ"ב במכירה פנים אל מול פנים).

תשובת הגר"י רצאבי שליט"א:

"מכירת החמץ" של ממש נעשית רק בערב חג הפסח מהרב לנכרי. כל האנשים שנרשמים אצל הרבנים - ממנים את הרב שיהא שליח למכור את החמץ. וזה יכול להעשות דרך הרבנים או דרך פקס או דרך דואר אלקטרוני. ומינוי שליחות לא מחייב קנין וכד'. לכן שים לב שבכל מקום בעת המכירה הם אומרים "הריני ממנה את הרב שליח למכור לי את החמץ". תזכו לשנים רבות ומועדים טובים

הודעה חשובה בעניין שיעורי תורה

היות והדבר פשוט בכל ספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים שכל מדידות הכזית, כביצה, לכל דיני התורה, וכגון ברכות הנהנין, אכילה פחות מכשיעור לחולה שיש בו סכנה ביוה"כ וכו', הם לפי נפח ולא לפי משקל, וכן העליתי בס"ד בשו"ת עלות יצחק (ח"א סימן מ"ד שאלה ג').

לכן יש לשים לב שכל מה שכתבנו בשו"ת המקוצר, משקל גרמים בעניני המאכלים, היינו בדברים שהנפח והמשקל שוים. אך ודאי בדברים שאין הנפח והמשקל שוים, כגון במיני המזונות היבשים שמייצרים כיום, שם צריך ללכת אחר הנפח (שבמוצרים אלו כגון קרקרים בסקויטים וכד', לפעמים בכ-12-13 גרם יש נפח של כזית לפי נפח של כ-29 סמ"ק, לפי בדיקת מומחים. ולשיטתנו שהכזית כשליש ביצה כ-19 סמ"ק, יש שב-8 גרם יש נפח כזית. ואם הכזית כרביע ביצה כ-14 סמ"ק, יש מהמוצרים הנ"ל שב-6 גרם יש נפח כזית)

ביקרי דאורייתא הצי' יצחק רצאבי
הרוצה לראות מקורות בהרחבה, וכן כיצד מודדים לפי נפח יענין בקונטרס ואת הנחלים ארנון ניתן להשיגו ברח' אבני נור 9 דירה 9 ב"ב או בטל' 03-6768125

הולדת מהר"ן - זור לזור יספר

מעשה שהיה בעיר צנעא, בזמן אחד צדיק וחסיד, ירא ה' מנעוריו שהיה חשוד בנים, והנה לעת זקנותו זכה שנתעברה אשתו שהיתה צדקת אף היא, יראת שמים וצנועה. אותה עת היתה גזירת גלות מוזה, קהילות קהילות היו הולכים רעבים, צמאים ויגעים, והסריסים הולכים אחריהם במצות המלך. התנהגו בהם בגסות רבה וסחבום כסחיבת הכלבים. רבים מהם לא החזיקו מעמד ועוד טרם הגיעם למוזע מתו בדרך. גם הזקן ההוא כשל כוחו ומת, ואשתו נשארה אלמנה והרה. בעת הגיעם אל מוזה, הקימו אהלים לישב בהם, חלקם התיישבו במערות ובנקיקי הסלעים, עד מלאות י"ב חודש, שאז שככה חמת המלך וניחם על הרעה. שלח את סריסיו להחזירם לארץ תימן, ושבו איש אל ביתו.

והאשה ההיא בעת מלאו לה תשעה חדשים, ילדה בן, אך הסתכנה בעת לידתה ומתה. ואיש לא ידע בלידתה ובמותה. נשארה האשה מתה במערה שלושה חדשים, ולמרבה הפלא, נעשה נס והילד הנולד חנוה ה' בינה ויכול היה לינוק מאמו כאילו היא עדיין חיה.

כאשר צוה המלך "צפי אלדין", להשיב את גולי מוזה לארץ תימן, ערכו היהודים חיפוש במערות ובנקיקי הסלעים. ומצאו את האשה הזאת מתה על הארץ כאילו היא ישנה, ללא ריח רע וללא תולעת ורימה. והילד הנולד לצידה ניזון ממנה. נתפלאו מאד מהנס הגדול הזה ואמרו "מובטחים אנו בזה שמורה הוראות בישראל יהיה", כשם שאמר ר' יהושע בן חנניה על ר' ישמעאל בן אלישע כשהיה תינוק "מובטחני בו שמורה הוראות בישראל".

וכשבקשו למול את אותו התינוק, מצאוהו מהול. ושמעו קול קורא במערה, "בטרם אצרך בטבן ידעתך ובטרם תצא מרחם הקדשתיך". וקראו שמו 'צאלח' כי צאלח בלשון הקודש צדיק.

ואכן כך היה - ילד זה היה מהר"ן צוק"ל דיין וראש הבודקים והשוחטים, אבי-אביו של-מהר"ן ז"ל צוק"ל שחיבר שו"ת פעולת צדיק ושאר ספרים יקרים שרובם נדפסו. וממנו נשתלשלו כל משפחת בית צאלח, שהיו בתי-דינים לערי תימן. והם הם היו המאורות הגדולים, מאורי אור התורה, לגולי תימן.

מיד קברו את האשה, ולקחו את הילד, וחזרו לבתיהם. והנה חשכו עיניהם במצאם את בתיהם ריקים מכל כסף והון, אך צער רב גדול יותר הצטערו על אבדן ספרי הקודש שחיברו חכמים הראשונים, ובשביל שאין דפוס בארץ תימן, לא יצאו לאור. שהרי מיום גלות תימן ועד 1,754 שנים, כולם נשרפו ע"י האומות אחרי גלותם. כי לפני לכתם לגלות מוזה הפקידו אצל גוי אחד ספרי תורה וספרי תלמוד ומפרשים וכמה קונטרסים וספרי חידושים שחיברו חכמי תימן הראשונים, כי לא יכלו לשאתם עמם למוזע מפני טורח הדרך, ובצאתם קמו הרשעים ושרפו אותם, כמו שנאמר "אשר טפחתי ורביתי אויבי כלם". ועתיד אליהו לפרסמם ולגלותם בחיינו ובימינו אמן.

חשד! חלוקת מדבקות חיים לפסח בטל' 02-6420535

חשד! חלוקת מדבקות חיים לפסח בטל' 02-6420535

חשד! חלוקת מדבקות חיים לפסח בטל' 02-6420535

חשד! חלוקת מדבקות חיים לפסח בטל' 02-6420535

חשד! חלוקת מדבקות חיים לפסח בטל' 02-6420535

"פעולת צדיק" הכל במספר אחד! מחייגים: 1599-500-404
שלוחות: 1 - למשרד < 2 - לשאלות בהלכה < 3 - לארגון בני ישיבות < 4 - למידע כללי < 5 - האזנה לשיעורי הגר"י רצאבי